

PARTER**Sökande**

Länsstyrelsen i Gävleborgs län
801 70 Gävle

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken för vattenverksamhet bestående av restaurering av flottledsrensade sträckor i Voxnan mellan Voxna i Ovanåkers kommun och strax norr om Klucksjön i Härjedalens kommun

Avrinningsområde: Ljusnan (48)

Anläggnings-ID: 21575

Startkoordinater N: 6863898 E: 482397 (SWEREF 99 TM)

Slutkoordinater N: 6801280 E: 531072 (SWEREF 99 TM)

DOMSLUT**Tillstånd**

Mark- och miljödomstolen lämnar Länsstyrelsen i Gävleborgs län tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken att utföra miljöåterställning av flottledsrensade sträckor i Voxnan inom de arbetsområden som framgår av domsbilaga 1.

Villkor för tillståndet

1. Arbeten ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angett i ansökan och i övrigt åtagit sig i målet.
2. Åtgärder som medför grumling i vatten får inte vidtas under öringens lekperiod.
3. Allt arbete i vatten ska utföras med stor aktsamhet för att minimera risken för grumling och för att minska risken för att olja och andra miljöskadliga föroreningar når vattnet. Saneringsutrustning för hantering av oljespill ska finnas nära till hands.
4. Vid arbeten i eller i omedelbar anslutning till vattenområde ska fordon och arbetsmaskiner använda drivmedel och oljor som är miljöklassade samt vara

utrustade med slangbrottsventiler och saneringsutrustning för att fånga upp eventuellt läckage eller spill.

5. De delar av maskinerna som når vattnet ska vara desinficerade eller ha uppnått fullständig torrhet om de flyttats från annan sjö eller annat vattendrag. Arbetet ska i huvudsak utföras i riktning nedströms för minimering av smittrisen.
6. Efter avslutad arbetsdag och vid andra stopp ska arbetsmaskiner köras från vattnet upp på land där risken för att eventuellt spill av olja inte riskerar att nå vattendraget. Om maskinen på grund av haveri eller andra oförutsedda händelser måste lämnas vid vattendraget ska maskinen gås igenom och åtgärder för att förebygga spill ska vidtas.
7. Arbetsområden där flodpärlmussla kan förekomma ska undersökas innan arbeten påbörjas.
8. Hänsyn ska tas till särskilt värdefulla kulturlämningar i enlighet med vad angetts i ansökan.
9. Vid restaureringsåtgärder ska hänsyn tas till framkomlighet och säkerhet för friluftsliv såsom kanotpaddling, om det inte är oförenligt med restaureringens syfte.
10. Sökanden ska ge in ett förslag på kontrollprogram till tillsynsmyndigheten senast tre veckor innan de tillståndsgivna arbetena påbörjas och informera tillsynsmyndigheten om när verksamheten påbörjas respektive avslutas. Senast sex månader efter att verksamheten har avslutats ska de vidtagna åtgärderna redovisas till tillsynsmyndigheten.

Rättegångskostnader

Sökanden ska betala ersättning för rättegångskostnader till Länsstyrelsen i Dalarnas län med 4 800 kr. På beloppet ska ränta utgå enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Övriga frågor

1. Mark- och miljödomstolen godkänner den miljökonsekvensbeskrivning som getts in i målet och slutför miljöbedömningen.
2. Tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft.

3. Mark- och miljödomstolen fastställer arbetstiden till sju år räknat från det att tillståndet har tagits i anspråk genom verkställighetsförordnandet.
 4. Anmälan i anledning av oförutsedd skada får framställas inom fem år från arbetstidens utgång.
 5. Mark- och miljödomstolen fastställer prövningsavgiften slutligt till 15 000 kr. Avgiften är betald.
-

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Gävleborgs län (sökanden) har lämnat följande bakgrunds- och omgivningsbeskrivning till ansökta restaureringsåtgärder.

Voxnan är en 19 mil lång skogsälv och det största biflödet till Ljusnan. Älven rinner från Siksjön i Härjedalens kommun i Jämtlands län och mynnar i Ljusnan vid Lenninge strax söder om Bollnäs tätort i Gävleborgs län. Nedre delen av Voxnan är påverkad av flera vattenkraftverk och regleringar för kraftproduktion. Uppströms Vallhaga kraftverk, som ligger ca fem kilometer väster om Edsbyn, utgör Voxnan en för svenska förhållanden ovanligt lång och till stora delar outbyggd älvsträcka. Endast ett kraftverk finns på denna ca 12 mil långa sträcka, vid Storlugnet. Område är populärt besöksområde för både fiske och friluftsliv. Voxnan uppströms Vallhaga kraftverk är ett Natura 2000-område och ett naturvårdsområde. Älvsträckan är också av riksintresse för naturvården och friluftslivet enligt 3 kap. miljöbalken. Älvsträckan med käll- och biflöden är även av riksintresse enligt 4 kap. 6 § miljöbalken och därmed skyddad mot ytterligare utbyggnad av vattenkraft.

Av riksintressebeskrivningen för friluftslivet framgår att den outbyggda skogsälven Voxnan med huvuddelen i västra Hälsingland hyser ett stort värde för friluftslivet genom sitt förhållandevis oexploaterade och tilltalande landskap. Älven är känd som ett mycket bra kanotvatten med en av de tidigast utbyggda kanotledningarna i länet och har idag 250 kilometer informationsmarkerade leder. Riksintressebeskrivningen ger intryck av att övre delen av Voxnan och landskapet efter älven är i det närmaste oexploaterat. Älven och landskapet är dock ur ett biologiskt och ekologiskt perspektiv kraftigt påverkat av flottledsresningar och ett aktivt skogsbruk. Det finns också ett antal regleringsmagasin för vattenkraft i Voxnans övre delar.

Voxnan har stora naturvärden och då framför allt i den övre delen som är lite påverkad av vattenkraftsutbyggnad med många fria strömmar. Älven är dock påverkad av tidigare åtgärder för flottningen vilket gör att naturvärdena är betydligt lägre än vad de skulle ha kunna vara. För att nå målen för bland annat Natura 2000 behöver älven restaureras efter flottningens påverkan. Länsstyrelsen planerar därför

att utföra restaurering i Voxnan efter de rensningar som tidigare har utförts för flottningen.

Utöver huvudmålet att återskapa mer naturliga vattenmiljöer kommer projektet vara inriktat på att gynna och förbättra förutsättningar för tre utpekade målarter som är flodpärlmussla, mikroskapania (mossa) och utter. Även om projektet är inriktat på de tre målarterna kommer de genomförda vattenvårdsåtgärderna att gynna betydligt fler arter, bland annat flera fiskarter såsom öring, harr och stensimpa. Detta ger möjligheter till ett rikare fiske och friluftsliv. När älven återhämtar sig efter restaureringarna bör även vildmarksupplevelsen öka.

Restaureringen av Voxnan kommer omfatta i huvudsak strömsträckor mellan Voxna i Ovanåkers kommun och Siksjön i Härjedalens kommun samt Finnstugaströmmen i Ovanåkers kommun

Under 2023 genomfördes restaurering av delar av Voxnan med stöd av undantaget från krav på tillstånd i 11 kap. 12 § miljöbalken och efter dialog och medgivande från berörda markägare. Dessa sträckor omfattas därför inte av aktuell ansökan.

ANSÖKAN

Yrkanden

Sökanden yrkar att mark- och miljödomstolen:

1. lämnar tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken till flottledsrestaurering i enlighet med vad som framgår av den tekniska beskrivningen,
2. fastställer arbetstiden till sju år från lagakraftvunnen dom,
3. fastställer tiden för oförutsedd skada till fem år efter arbetstidens utgång,
4. bestämmer att arbetena får påbörjas innan mark- och miljödomstolens dom vinner laga kraft, och
5. att den till ansökan bifogad miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Sökandens förslag på villkor

Fisk/naturmiljö

1. I områden med god föryngring av öring ska åtgärderna slutföras innan öringens lekperiod börjar.
2. Allt arbete i vatten ska utföras med stor aktsamhet för att minimera risken för grumling och för att minska risken för att olja och andra miljöskadliga föroreningar når vattnet. Saneringsutrustning för hantering av oljespill ska finnas nära till hands.
3. Maskiner som används i vattnet ska i görligaste mån ha vegetabilisk/miljövänlig olja i hydraulsystemet.
4. De delar av maskinerna som når vattnet ska vara desinficerade eller ha uppnått fullständig torrhet om de flyttats från annan sjö eller vattendrag. Arbetet ska i huvudsak utföras i riktning nedströms för minimering av smittrisken.
5. Efter avslutad arbetsdag och vid andra stopp (reparationer m.m.) körs grävmaskinerna från vattnet upp på land där risken för att eventuellt spill av t ex hydraulolja inte riskerar att nå vattendraget. Om maskinen på grund av haveri eller andra oförutsedda händelser måste lämnas vid vattendraget ska maskinen gås igenom och åtgärder för att förebygga spill vidtas.
6. Arbetsområden där flodpärlmussla kan förekomma ska undersökas innan arbeten påbörjas där. Påträffade musslor ska varsamt flyttas och förvaras på annan plats i vattendraget till dess arbetet är genomfört och musslorna kan återplaceras. Flytt/fångst av flodpärlmussla kräver dispens från förbud i artskyddsförordningen (2007:845) och förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Kulturmiljö

7. Hänsyn ska tas till särskilt värdefulla kulturlämningar i enlighet med vad som anges i bilaga till ansökan.

Kanot/paddling

8. Hänsyn ska tas till kanotning/paddling där det är förenligt med syftet med restaureringen och inte medför ett omfattande extra arbete. Sökanden ska på plats i dialog med företrädare för Sveriges kanotförbund vid en utvald

provsträcka efter Voxnan diskutera hur hänsyn kan tas till paddling vid restaureringen.

9. Där sökande flygfotograferat restaurerade sträckor med drönare ska sökande förmedla bilder/filmer till berörda företrädare för kanonintresset i Voxnan och nationellt. Det gäller så länge det inte utgör hinder enligt annan lagstiftning att sprida bilderna/filmerna.

Enskilda intressen

10. Transportvägar till och från arbetsområden för restaureringen ska ske efter överenskommelse med berörda markägare. Det samma gäller uppställningsplatser för maskiner och annan utrustning.
11. Träd som behöver fällas för restaureringen och som inte kommer användas för att skapa död ved i vattendraget ska omhändertas och placeras enligt överenskommelse med berörd markägare.
12. Körskador vid transport till och från vattendraget ska i största möjliga mån förhindras. Om körskador ändå uppstår ska dessa åtgärdas.

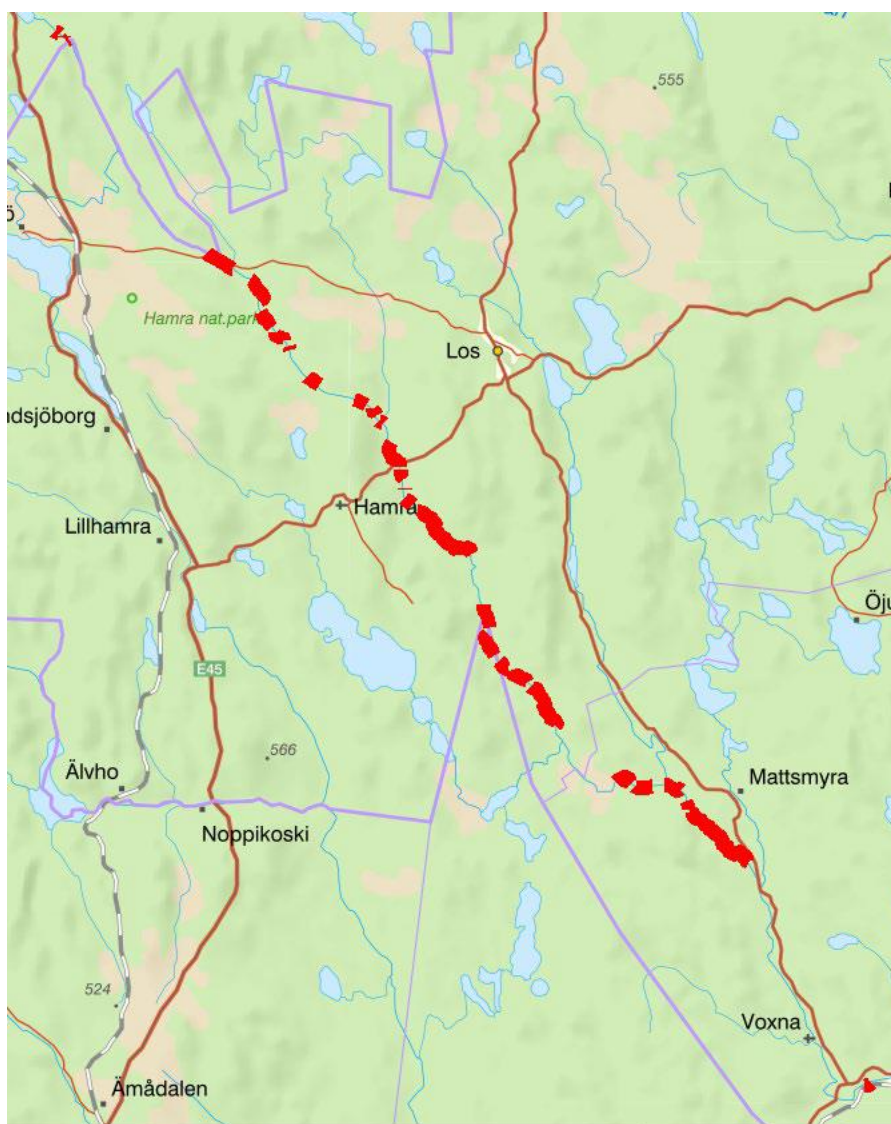
Rådighet

Sökanden har rådighet att utföra flottledsåterställning i Voxnan till förmån för miljön och fisket med stöd av 2 kap. 5 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. Sökanden har även rätt till tillträde för att utföra dessa åtgärder inom naturvårdsområdet Voxnan enligt föreskrift B till beslutet om bildande av naturvårdsområdet, se bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen.

De åtgärder som omfattas av länsstyrelsens ansökan avser inte att anlägga någon damm eller muddra utan att enbart återställa skador som tidigare rensningar för flottningen orsakat. Det sker helt inom naturskyddat område (Natura 2000, naturreservat och naturvårdsområde). Det framgår tydligt av beslut och bevarandeplaner för dessa områden att restaurering är en angelägen och önskvärd miljöåtgärd. Vidare framgår det av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen att det är åtgärder som gynnar fisk och fisket.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder består i huvudsak av konventionell flottledsrestaurering med grävmaskin. Det kan även bli aktuellt att lägga ut lekgrus i älvfåran och sidogrenar från land med grävmaskin eller med hjälp av helikopter. Restaureringen ska huvudsakligen genomföras på strömsträckor i Voxnan mellan Voxna i Ovanåkers kommun till en bit uppströms Klucksjön i Härjedalens kommun. Även Finnstugaströmmen i Ovanåkers kommun ska restaureras inom projektet. En inventering av åtgärdsbehovet i Voxnan har utförts av anlitad fiskevårdsvårdskonsult samt av sökande. Utifrån det underlaget har sex delområden och totalt 23 stycken åtgärdssträckor identifierats för restaurering (Figur 1).

Figur 1. Karta över åtgärdssträckorna i Voxnan (rödmarkerade).

För en del identifierade åtgärdssträckor med förväntat liten påverkan på allmänna och enskilda intressen kommer restaureringen att genomföras med stöd av undantaget från krav på tillstånd i 11 kap. 12 § miljöbalken. Detta sker efter överenskommelse med berörda markägare och fiskevårdsområden. De åtgärdssträckor som omfattas av den aktuella ansökan framgår av bilaga 1.

Vid konventionell restaurering med grävmaskin kommer tidigare bortschaktad sten och block återförs till fåran. Stenblocken ligger nu uppschaktade i högar samt vallar mot öar och på åns sidor. I vissa fall hindrar dessa vallar vattnet att rinna in i sidogrenar. Målet är att återskapa de strukturer som schaktats bort och få till en naturlig funktion i vattendraget i både processer (t.ex. erosion och återvunna svämplan där markanvändningen tillåter det) och ekologi (habitat m.m.) med ett varierat djup och olika strömhastigheter. Även basnivåer för vattnet höjs i den mån det är möjligt. Allt detta till ett så naturligt utseende som möjligt. Älvens medelbredd kommer öka något och den ökade bredden varierar stort beroende på hur omfattande rensningen är på respektive åtgärdssträcka. I snitt förväntas medelbredden öka med ungefär 10 procent. En annan viktig del i åtgärderna är att öppna upp avstängda sidogrenar samt ytterkurvor.

Naturvärden

Älvsträckan har aktiva meandrar och många fossila älvfåror, sandbankar och levande nipor. Älven är sedan länge känd som ett förnämligt sport- och fiskevatten med naturliga bestånd av harr och öring. Fisket har dock försämrats de senaste åren. Floran och faunan är förhållandevis artrik med flera hotade och sällsynta arter. Bland växterna finns Kung Karls spira, skuggviol, mandelspill, klotgräs, trådbrosklav och mossan scapania. Bland djurarterna kan nämnas utter och flodpärlmussla.

Voxnan uppströms Vallhaga kraftverk är ett Natura 2000-område och ett naturvårdsområde där området runt Hylströmmen numera är ett naturreservat. Älvsträckan är också av riksintresse för naturvärden och friluftslivet enligt 3 kap. miljöbalken. Älvsträckan med käll- och biflöden är också av riksintresse enligt

4 kap. 6 § miljöbalken och därmed skyddad mot ytterligare utbyggnad av vattenkraft. Voxnan passerar också genom sydöstra kanten på Hamra nationalpark. Voxnans övre delar som ingår i Natura 2000-områdena Voxnan (SE0630055) och Voxnan i Jämtlands län (SE0720293) utgörs av en ovanligt lång och opåverkad älvsträcka.

Värdefulla strandmiljöer i form av sandiga strandbrinkar och en delspridda partier med äldre naturskogsartad skog finns också. Naturtyper som ska bevaras i området är bland annat större och mindre vattendrag och Ävjestrandsjöar. Utpekade arter som ska bevaras är utter, stensimpa och flodpärlmussla. Av riksintressebeskrivningen för friluftslivet framgår att den outbyggda skogsälven Voxnan med huvuddelen i västra Hälsingland hyser ett stort värde för friluftslivet genom sitt förhållandevis oexploaterade och tilltalande landskap. De intressanta geologiska formationerna och det levande vattnet med dess rikedom på forsar är av stor betydelse, liksom de höga barrskogsklädda bergen som omger älven.

Miljökonsekvenser

Med en flottledsåterställning kommer Voxnan få förändrade strömningsförhållanden, jämfört med dagens, och på många ställen kommer det leda till en breddning av älvfåran. Omfattningen av breddningen av älven kommer att variera efter åtgärdssträckorna. Det kommer att öka och förbättra lek- och uppväxtområden för skyddsvärda arter så som harr, öring, utter samt flodpärlmusslan. Även skapaniamossa får en förbättrad miljö då kontakten mellan vatten och strandzon ökas. Vidare kommer tidigare sidofårar att öppnas upp vilket gör att de kan återgå till att vara ett viktigt habitat för t.ex. lek- och uppväxt för flera förekommande fiskarter. Det kommer att bidra till att nå målen för Natura 2000-området och miljökvalitetsnormerna för berörda vattenförekomster efter Voxnan.

Åtgärderna i projektet gynnar fisk och därmed även fiske. Det och ett mer naturligt vattendrag bedöms vara positivt för friluftslivet.

Grumling av vatten

Planerad restaurering kommer ge upphov till en del negativ påverkan på miljön och människors utnyttjande av området. Det är mest en temporär påverkan, men en viss bestående negativ påverkan kan förväntas. Det kommer uppstå grumling då maskiner arbetar i ån. Bottenfauna kommer att skadas där maskiner går fram och en del växtlighet i strandzonen kommer att skadas eller försvinna när stenblock återförs till älvfåran. Skyddsåtgärder kommer vidtas för att minimera påverkan, men åtgärder i den omfattning som planeras leder ofrånkomligen till en påverkan på miljön.

Buller

Arbetet med restaureringen kommer medföra buller vilket kommer påverka boende och besökare efter älven (friluftslivet). Merparten av restaureringen kommer att utföras på sträckor där det inte finns närliggande bostadshus/fritidshus. Större påverkan bedöms uppkomma för besökare/friluftslivet under tiden arbetet pågår. Vartefter restaureringen blir klar på en åtgärdssträcka kommer arbetet flyttas till nästa sträcka. Det gör att bullerstörningen inte blir så långvarigt vid respektive sträcka som ska åtgärdas utan det handlar med få undantag om några veckors arbete på respektive åtgärdssträcka under hela restaureringen av Voxnan. Arbetet kommer inte utföras under helger och oftast inte på fredagar.

Skogsmark

Restaureringen kommer att påverka skogsmark nära älven eftersom vattennivåns normalnivå höjs något och sidofårar öppnas upp. Det gör att en del markområden nära älven kommer att vara vattentäckta i större omfattning än idag. Skogsmarken där är dock inte så produktiv och i många fall avsatt för naturhänsyn. Sökande har löpande haft kontakt med de större skogsägarna efter Voxnan där restaurering planeras för en dialog kring påverkan på skogsbruket. Alla större skogsägarna har också lämnat ett medgivande till planerad restaurering. Sökande har där i dialog med skogsägarna diskuterat vilken hänsyn som kan behöva tas vid restaureringen och hur träd som ska tas ner ska hanteras.

Friluftshintresset paddling

Restaureringen kommer innebära förändringar av Voxnans strömpartier/forsar som ska restaureras. Det är själva huvudmålet med projektet. Det kommer innebära förändrade förhållande för kanotpaddling och det kan bli så att framkomligheten för paddling i strömmarna kommer att försämrats jämfört med dagens förhållanden. För forspaddlare (paddlare som paddlar i forsar oavsett vilken typ av farkost som används) kan vissa strömmar få ökad kvalitet. I de mer lugnflytande sträckor sker ingen eller liten förändring. Sökanden har haft och kommer fortsatt ha dialog med företrädare för kanotintresset i Voxnan (däribland kanotförbundet och friluftsförbundet).

Kulturmiljö

En kulturmiljöinventering har genomförts och i inventeringen har påträffade lämningar i huvudsak från flottningen dokumenterats och värderats. Den finns en mängd lämningar efter flottningsepoken. De är av varierande kvalitet och värde för kulturmiljön. Då restaureringens huvudsyfte är att återställa älven efter de rensningar m.m. som utförts kommer många av lämningarna från flottningen att behövas tas bort om restaureringen ska bli meningsfull. De mest värdefulla kulturlämningar kommer så långt det är möjligt att lämnas kvar.

Skyddsåtgärder

För att begränsa negativ påverkan kommer inget arbete utföras under öringens lek på sträckor som idag är värdefulla för öringen. Vidare kommer olika skyddsåtgärder att vidtas för att minimera risken för spill av bränsle och hydraulolja från maskiner vid arbete i eller nära vatten. Maskinerna kommer också att desinficeras innan användning för att sjukdomar inte ska spridas från andra vattenområden. Flodpärlmusslor som finns inom planerade arbetsområden kommer att plockas upp försiktigt och sumpas för utsättning efter genomförd restaurering.

Samråd

Sökande har genomfört samråd med enskilda markägare, myndigheter och organisationer. Ett digitalt samrådsmöte med markägare efter berörda delar av

Voxnan. Skriftligt samråd med myndigheter och organisationer har skett under hösten/vintern 2021. Samråd har därefter fortsatt med möten och besök på plats med de större markägarna efter Voxnan, ägarna av Storlugnets kraftverk, fiskevårdsområdena och företrädare för friluft- och kanotintresset i Voxnan.

Sökande har som målsättning att så långt möjligt kunna tillmötesgå de synpunkter och önskemål som kommit in under samrådet och överenskommelser har också träffats med de större markägarna och ägarna av Storlugnets kraftstation. Övriga önskemål om viss hänsyn till vissa särskilda platser ska också kunna tillmötesgå. När det gäller kanotintresset kommer det inte vara möjligt att tillmötesgå alla framförda önskemål. Sökanden kommer dock så långt det är möjligt med hänsyn till restaureringens mål försöka att tillmötesgå önskemålen från kanotintresset. Det gäller så långt det inte påtagligt försvårar arbetet med restaureringen.

Berörda fastigheter och sakägare

Sakägare i detta mål bedöms vara samtliga ägare till fastigheter som ansluter till Voxnan på de sträckor som omfattas av ansökan. Vidare är fiskevårdsområdena efter berörd del av Voxnan, ägarna till Storlugnets kraftstation och ägarna till regleringsmagasinen uppströms åtgärdssträckorna sakägare.

Verksamhetens tillåtlighet

De ansökta åtgärderna är nödvändiga för att kunna nå bevarandemålen i Voxnans Natura 2000-områden och beslutade miljö kvalitetsnormer i berörda vattenföremåster. Det är vidare i linje med riktlinjerna för skötsel av naturvårdsområdet Voxnan som gällt sedan 1994. Åtgärderna kan som framgår av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen utföras utan någon negativ påverkan på enskilda fastigheter och pågående markanvändning efter Voxnan. En negativ påverkan på kulturmiljövärden bestående av olika lämningar efter flottningen är ofrånkomlig. De mest värdefulla lämningarna kommer dock att bevaras på några platser för fortsatt förståelse av flottningen i Voxnan.

Den normala turistpaddlingen i Voxnan kommer inte att påverkas särskilt mycket. Forspaddling i vissa strömmar kommer dock att påverkas och i en del strömmar kommer det att bli minskad framkomlighet jämfört med idag. Hänsyn kommer dock tas till paddlingen när så är möjligt med hänsyn till syftet med restaureringen och i några fall kan det också bli förbättrade förhållanden för paddlingen.

Allmänna hänsynsreglerna

Kunskapskravet

Inom sökandes organisation finns en betydande kunskap och kompetens om vattenmiljön och restaureringsåtgärder. Personal som ska arbeta med restaureringen utbildas fortlöpande inom området för att kunna tillämpa de senaste rönen/kunskapen om hur en restaurering av vattendrag ska utföras. Sökande anlitar också extern expertis inom området och utbyter erfarenhet med andra större restaureringsprojekt i landet. Vid upphandling av maskiner och maskinförare eftersträvas att maskinförarna ska ha erfarenhet från arbete i vatten.

Försiktighetsprincipen

Skyddsåtgärder kommer vidtas för att begränsa påverkan på miljön vid genomförandet av planerade arbeten. De handlar bl.a. om att välja lämplig tidsperiod, flytta flodpärlmusslor och använda väl underhållna maskiner med miljövänliga oljor. Nerfarter för att nå älven kommer väljas så att körskador minimeras.

Användning av kemikaliska produkter

Sökande kommer i upphandlingen av maskiner eftersträva att hydraulolja i maskiner ska uppfylla miljökraven i Svensk standard 15 54 34. Det kan dock vara så att det inte alltid går att få tag på maskiner som har hydraulolja som uppfyller kraven i standarden.

Hushållningsprincipen

Sökande kommer av energi- och kostnadsskäl att minimera mängden transporter av arbetsmaskiner. Avfall förväntas inte uppstå i någon större omfattning.

Planbestämmelser

Planerade åtgärder enligt ansökan berör i huvudsak Ovanåkers och Ljusdals kommuner och till en liten del Rättviks och Härjedalens kommuner. Berörda delar av Voxnan omfattas inte av några detaljplaner. Ansökta åtgärder går i linje med kommunernas översiktsplaner. Ovanåkers, Ljusdals och Härjedalens kommuner är också delaktiga i projektet Rivers of Life som samarbetspartner och medfinansiär.

Miljökvalitetsnormer och miljömål

Ansökta åtgärder berör fem vattenförekomster i Voxnan. För dessa vattenförekomster är miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” år 2039 och idag är statusen ”måttlig”. Vattenförekomsten Voxnan, SE684739-145379 utgörs av sträckan mellan utloppet från Rullbosjön och Storlugnets kraftverk. Vattenförekomsten är starkt påverkad av rensningar där 60 procent av förekomsten är rensad.

Vattenförekomsten Voxnan SE683932-146053 utgörs av sträckan från Storlugnets kraftverk till sjön Malungen. Miljökvalitetsnormen är ”god ekologisk status” år 2039. Vattenförekomsten är starkt påverkad av rensningar där 69 procent av förekomsten är rensad.

Vattenförekomsten Voxnan SE682816-146667 utgörs av sträckan från utloppet ur sjön Malungen till Håvaåns utflöde i Voxnan. Miljökvalitetsnormen är ”god ekologisk status” år 2039. Vattenförekomsten är starkt påverkad av rensningar där 66 procent av förekomsten är rensad.

Vattenförekomsten Voxnan SE682153-147331 utgörs av sträckan från Håvaåns utflöde i Voxnan till Loåns utflöde i Voxnan vid Kilströmmen. Miljökvalitetsnormen är ”god ekologisk status” år 2039. Vattenförekomsten är starkt påverkad av rensningar där 85 procent av förekomsten är rensad.

Vattenförekomsten Voxnan SE680626-148430 utgörs av sträckan från Kilströmmen till Vallhaga kraftverk. Miljökvalitetsnormen är ”god ekologisk status” år 2039. Statusen idag är måttlig. Vattenförekomsten är påverkad av rensningar där

30 procent av förekomsten är rensad. Rensningarna har medfört en försämrad hydrologi och morfologi i vattendragen. Det gör att kvalitetsfaktorerna hydrologisk regim och morfologiskt tillstånd status överlag är sämre än god.

De ansökta åtgärderna innebär att rensade och rätade sträckor i Voxnan restaureras för att återskapa de förhållanden som rådde innan älven rensades m.m. för flottningen. Målsättningen med restaureringen är att de parametrar som beror på vattendragets form, struktur, kontakt med strandzoner m.m. ska förbättras till minst god status. Det in sin tur förväntas gynna bottenfauna och fisk i vattendraget och då förbättra statusen för de biologiska kvalitetsfaktorerna. Ansökt restaurering bedöms därför starkt bidra till att kunna nå beslutade miljökvalitetsnormer för berörda vattenförekomster i Voxnan.

Natura 2000-områden och naturvårdsområde/naturreservat

Enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs särskilt tillstånd för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Enligt andra stycket krävs inte tillstånd för åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området.

Av bevarandeplanerna för Natura 2000-områdena Voxnan och Voxnan i Jämtlands län framgår att restaurering av flottledsrensade älvsträckor är en prioriterad skötselåtgärd. Huvudsyftet med projektet Rivers of Life som beviljats EU-medel är också att vidta åtgärder inom Natura 2000 för att bevarandemålen med områdena ska kunna nås. Planerade åtgärder ryms därför inom undantaget från krav på tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Merparten av övre delen av Voxnan är också ett naturvårdsområde enligt beslut av Länsstyrelsen i Gävleborgs län den 21 mars 1994. Inom naturvårdsområdet finns det föreskrifter som bland annat anger att schaktning, grävning och utfyllnad inom området är förbjudet. Av föreskrifterna framgår att biotopåtgärder som är angivna i riktlinjerna för skötselplanen är undantaget förbuden mot schaktning m.m. I riktlinjerna för skötsel när det gäller naturvård anges att åtgärderna i första hand ska

inriktas på att restaurera flottledsrensade sträckor. Ansökta åtgärder bedöms därför vara undantagna förbuden i föreskrifterna för naturvårdsområdet Voxnan. För Hylströmmen har den 1 november 2000 fattats beslut om att den delen av Voxnan ska utgöra ett naturreservat. Tillämpbara föreskrifter för denna ansökan är dock desamma som för naturvårdsområdet. Det medför att planerade åtgärder enligt ansökan är undantagna från förbuden i föreskrifter även inom Hylströmmens naturreservat.

Verkställighet, arbetstid och tid för oförutsedd skada

Verkställighet

Enligt 22 kap. 28 § miljöbalken får mark- och miljödomstolen, om det finns skäl till det, förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om domen inte vunnit laga kraft. För genomförande av flottledsåterställningen har sökande sökt och erhållit särskilda medel som ska förbrukas inom en viss tid (år 2026). Inom den tiden ska även en omfattande restaurering i mellan-Ljusnan genomföras. Det är därför angeläget för sökande att kunna påbörja åtgärderna snarast efter att det finns ett tillstånd. Sökande har medgivande till åtgärderna från ägarna till merparten av marken efter berörda delar av Voxnan.

Av föreskrifterna för naturvårdsområdet Voxnan framgår att markägarna är skyldiga att tåla skötselåtgärder vilket inkluderar flottledsrestaurering. Någon större påverkan på pågående markanvändningen bedöms inte ske och den skog/närmast älven som kan påverkas av åtgärderna används i liten utsträckning för skogsbruk idag. Sökande anser därför att det borde finnas skäl för att medge att ansökt flottledsåterställning får påbörjas även om tillståndet inte vunnit laga kraft.

Arbetstid och tid för oförutsedd skada

Målsättningen är att genomföra ansökta åtgärder under 2024 och senast 2025. Förseningar kan dock inte uteslutas t ex på grund av höga flöden eller torka som gör att restaurering inte är möjlig. Vidare kan det krävas justering i efterhand på en del platser. Det ansöks därför om en arbetstid på sju år från meddelat tillstånd vid beslut om verkställighet. I annat fall till sju år från lagakraftvunnet tillstånd. Eventuella

negativa effekter av ansökta åtgärder borde visa sig relativt snabbt. Därför bedöms tiden för oförutsedd skada kunna sättas till fem år efter arbetstidens utgång.

Övrig prövning

Flytt/fångst av flodpärlmussla kräver dispens från förbud i artskyddsförordningen och förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

INKOMNA YTTRANDEN

Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och **Naturvårdsverket** har avstått från att yttra sig.

Naturvårdsverket genom uppdragstagare **Länsstyrelsen i Gävleborgs län** har framfört att de har några verkningslösa jaktavtal som förordnats till Ljusdal Hamra Kronopark 1:30 (Hamra Nationalpark) genom förrättningar. Fiske är bara tillåtet i Voxnan från NP strand genom Finnmarkens FVOF. Länsstyrelsen har nyttjanderättsavtal med privatpersoner avseende fiske och jakt på fastigheten Ovanåker Hyltströmmen 1:1 (Voxnans Naturvårdsområde).

Rolf Möller och **Gunnel Begling** har i huvudsak anfört följande. På tomten finns ett gammalt välbevarat båthus som de är rädda om. I övrigt har de inga invändningar under förutsättning att arbetet utförs på ett bra sätt.

Länsstyrelsen i Dalarnas län ser positivt på planerade restaureringsåtgärder och har bl.a. anfört följande. Ansökta åtgärder är nödvändiga för att återställa vattendragets naturliga funktioner och processer samt uppnå fastställd miljökvalitetsnorm.

Natura 2000

Enligt bevarandeplanen för Natura 2000-området ska de åtgärder som den här ansökan avser göras för att förbättra tillståndet för de utpekade naturtyperna. Länsstyrelsen bedömer därför att inget Natura 2000-tillstånd krävs för ansökta åtgärder.

Naturreservat

Åtgärdssträcka 4B berör Dalarnas län och Taveroxbergets naturreservat. Enligt föreskrifterna för naturreservatet är det bl.a. förbjudet att anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten. Det är även förbjudet att framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark med några undantag.

Skog nära strandlinjen och kring mer eller mindre forsande och svämmande vatten kan vara värdefulla miljöer för naturreservatet. Hänsyn behöver tas till detta i arbetet med restaureringsåtgärderna. Det gäller t.ex. åtgärder kring den lilla ön som också ingår i naturreservatet och längs stranden till naturreservatet som gränsar till Voxnan. I anslutning till forsmiljöer och/eller sträckor med högre luftfuktighet kan även yngre träd som yngre sälg och rönn eller gran vara värdefulla växtmiljöer för lavar och mossor. Även t.ex. videbuskar bör det tas extra hänsyn till längs sträckorna eftersom dessa kan vara värdefulla lokaler för olika arter.

Flodpärlmussla

Vid de platser där det finns flodpärlmussla (t.ex. strax utanför Dalarnas länsgräns) ska åtgärder vidtas för att musslorna inte skadas av restaureringen.

Rättegångskostnader

Länsstyrelsen yrkar ersättning för rättegångskostnader med 4 800 kr motsvarande sex timmars arbete för inläsning och upprättande av yttranden.

Länsstyrelsen i Norrbottens län har i huvudsak anfört följande. Länsstyrelsen bedömer att sökandens förslag till villkor är tillräckliga för att ansökt verksamhet inte bör orsaka sådan störning eller skada på kulturmiljön, naturmiljön eller övriga intressen att den inte är tillåtlig. Länsstyrelsen har därför inget att erinra mot att sökanden beviljas tillstånd till ansökta åtgärder med förslagna villkor. Tillståndet bör dock kompletteras med villkor om kontrollprogram enligt länsstyrelsens förslag nedan.

Naturmiljö

Länsstyrelsen noterar att sökanden inte föreslagit något särskilt villkor avseende scapaniaarter. Dessa växer på ved som regelbundet översvämmas av vatten, men ofta bara under en kort period av året. Det är därför viktigt att de som utför planerade åtgärder är införstådda med vad som är en lämplig miljö för dessa arter. Om död ved med scapania behöver flyttas bedömer länsstyrelsen att detta bör kunna ske utan att särskild dispens krävs eller att särskilt villkor för detta föreskrivs. Sökanden bör dock särskilt tillse att detta utförts korrekt och av utbildad personal.

Kulturmiljö

Som länsstyrelsen förstår ansökan är förslaget till bevarande och åtgärdande av flottledslämningar framtaget i samverkan med sökandens kulturmiljöfunktion. Länsstyrelsen ser därmed inget behov avseende ytterligare villkor för hänsyn eller uppföljning.

Natura 2000-tillståndsprövning

De bevarandeåtgärder som enligt bevarandeplanen för Voxnans Natura 2000-område bör utföras för att uppnå god bevarandestatus omfattar åtgärdande av vandringshinder och restaurering av flottledspåverkade delar för att bevara harr och öring. Att utföra planerade åtgärder bör därmed kunna anses utgöra skötsel och förvaltning av området. Sökanden behöver därmed inte ansöka om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Kanotintresset

Kanotpaddling och fiske är två allmänna intressen av stor betydelse i det område som omfattas av ansökan. Det finns skäl att anta att det kommer uppstå diskussioner om genomförandet och utformningen av åtgärderna med anledning av dessa intressen. Länsstyrelsen anser därför att åtgärderna bör omfattas av ett kontrollprogram som ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten. Sökanden bör ge in ett förslag till kontrollprogram senast en månad innan de tillståndsgivna arbetena

påbörjas och återrapportera och redovisa genomförda åtgärder till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att verksamheten avslutats. Sökanden ska informera tillsynsmyndigheten om när verksamheten påbörjas respektive avslutas.

Trafikverket har anfört följande. Det finns två broar på statlig väg efter sträckan för arbetet – en bro vid väg 310 mellan Los och Hamra och en vid väg 719 vid Rullbosjön. Dessa broar får inte påverkas negativt, och verket vill därför veta hur vattenflödet och vattennivåerna förändras vid dessa broar till följd av arbetet.

Svenska Kanotförbundet, Friluftsrämjandet och Scouterna har i gemensamt yttrande anfört i huvudsak följande. De ställer sig positiva till restaurering av forsarna i Voxnan och välkomnar ett återupprättande av en naturligare strömningsregim. Ett jämnare flöde över året skulle gynna såväl älvens bioyta som rekreativvärdet för friluftsliv, inklusive paddling. Sökanden har i allmänna ordalag angett hänsyn till paddling (ansökans villkor kanot/paddling 8-9) men det är otillräckligt angett hur sådana hänsyn ska tas. Ansökan om restaurering kan tillstyrkas om hänsynen till framkomlighet och säkerhet vid paddling förtydligas enligt följande tilläggsvillkor A–E som bör ersätta sökandens villkor 8:

- A. Vid tillförsel av block och omformning av tidigare kanaliserade sektioner ska en av större block obruten huvudström med kurvradie >20 m och bredd 2 till 8 meter eftersträvas, det större måttet vid snabbare ström.
- B. Sprängsten får inte placeras i älvfåran.
- C. Tillförd död ved får endast placeras utanför huvudströmmen och då i innerkurvor. Ytterkurvor och snabba strömpartier ska inte tillföras död ved. Stammarnas rotklumpar ska sitta kvar (tillförda träd ska vältras, inte fällas med såg) och därmed förankra träden på land. Företrädesvis placeras död ved i återöppnade sidofåror utanför huvudfåran.
- D. Vid större forsar får inga hindrande stenar eller träd placeras vid upptagsplatser uppströms om forsens, inte heller i forsens vid lugnvatten/bakvatten där utträde ur huvudströmmen kan göras för att avbryta färdens.

E. Innan arbetena startas ska arbetsledare och maskinförare noggrant informeras om hur säkerhet och framkomlighet för kanot kan tillgodoses. Förslag till utformning av utbildningsmaterial ges i bilaga till yttrandet.

Vid samråden har sökanden deklarerat samsyn rörande villkoren A–D ovan. Vid besök i september 2023, under pågående restaurering, visade det sig att arbetsledare och maskinförare inte fått tillräckliga instruktioner. Vid ett par ställen hade direkt farliga utläggningar av död ved skett, vilket troligen beror på bristande medvetenhet om farorna med död ved.

Vidare yrkar Svenska Kanotförbundet, Friluftsförbundet och Scouterna att mark- och miljödomstolen ska besluta om villkor för de åtgärder som sökanden har genomfört under 2023 med undantagstillstånd enligt 11 kap. 12 § miljöbalken.

Utöver allmänna tillägsvillkor anser Svenska Kanotförbundet, Friluftsförbundet och Scouterna att följande områdesvisa tillägsvillkor för kanot/paddling bör iakttas.

F. Åtgärdssträcka 2B, Rullboströmmen till Kanalen

Tidigare felaktigt gjord restaurering med växelvis utlagda raka stenbarriärer vinkelrätt mot strömriktningen åtgärdas så att en huvudströmfåra med krökningsradie >20 m skapas. I själva Kanalen bör inga åtgärder alls göras då nytillförda block hotar att skapa farliga valsar och blockeringar.

G. Område 3B, Ålkarsströmmen

Ålkarsströmmens nedre del är en av de större forsarna i denna del av Voxnan. Där gradienten är som störst ligger en välbyggd ledarm med kulturvärde röd (8_1, L2020:9428) som underlättar passage med kanot och som kanotister brukar använda som gångväg vid rekognoscering. Ombyggnad av denna del av forsen kräver omfattande samråd på plats för en fungerande lösning. Sammantaget är denna fors i nuvarande utformning passerbar och ger ett stark kulturhistoriskt intryck, varför inga ingrepp bör göras på ledarm 8_1. Den långa östliga sidofåran kan öppnas upp helt och även del av den kortare västliga sidoarmen.

H. Område 4A, Klövhallströmmen

Forsen på det ställe där kraftledningen korsar älven skiljer sig från de närmast liggande strömmarna genom en högre gradient och en hållbetonad bottenstruktur. Sannolikt har en del sprängningar gjorts i forsen. Längs med vänstra sidan (i strömriktningen) finns ett par trappstegsliknande fall. Normalrutter genom forsen som undviker hindren visas i figuren (Minkarta, Lantmäteriet). Sammantaget kräver det avbildade partiet stor hänsyn med omfattande planering för att bibehålla konnektiviteten vid paddling. Alternativt ingen åtgärd alls. Om inga åtgärder görs blir ledarmarna 15-2 och 15-5 (enligt numrering i ansökningshandlingarna) kvar som utgör rödklassade kulturlämningar. 15-2 används som gångväg vid rekognosering av forsen, 15-5 saknar betydelse för paddlare. Övriga delsträckor inom 4A kan restaureras med normala hänsynsregler till kanotning.

I. Område 4C, namnlös fors

Den namnlösa forsen längst nerströms i denna delsträcka vid 61.560611, 15.195889 utgör sträckans största fors som kräver speciell planering för bibehållen konnektivitet, alternativt lämnas utan åtgärd. Strax innan älven kröker åt höger går en undervattenshäll ut från vänstersidan som bildar en vals och endast en smal passage finns mellan högra delen av denna vals och en mindre vals strax uppströms vid högra sidans ledmur (ledmurar blåmarkerade). Om högra sidans ledmur rivs måste en framkomlig strömfåra läggas i innerkurva till höger om valsarna. I denna fors bör ingen död ved tillföras. Övriga delsträckor inom 4 C kan restaureras med normala hänsynsregler till kanotning.

J. Område 5A, Hylströmmen

I ansökans tekniska del finns i fig. 8 en karta där en sidoarm uppströms själva fallet markerats med violett. Armens övre del används för att paddla in till upptag för landtransport förbi Hylströmmen och måste vara fri från hinder fram till (N 6819248, E 515734/61.506556, 15.295639). Sidoarmens början får inte döljas bakom död ved i huvudfåran.

K. Område 5D, Vinströmmen

Vid sträckans största fors Vinströmmen kan flödet till de mindre sidoarmarna på södra sidan öppnas upp utan problem. Däremot kräver utrivning av den mycket stora ledarmen på norra sidan särskilt samråd. Den laterala fallhöjden tvärs över ledarmen är relativt stor vilket med en väl designad restaurering möjliggör att skapa en stående våg för surf och vattensport vid utfallet mot bukten. Omvänt kan en felaktig placering av huvudströmmens skapa farliga valsar. Området är välbesökt i och med naturcampingen vid nipan och platsen lämpar sig för bad och lek, varför säkerhetsaspekterna bör beaktas särskilt. För de turpaddlare som väljer att bära förbi Vinströmmen är det viktigt att en säker upptagsplats finns innan forsacken på norra sidan med stiganslutning till isätt i nipans lugnvatten.

L. Område 6A, Finnstuguströmmen

Särskild hänsyn ska tas så att inte upptagsplatsen vid vindskyddet norr om ön Kägelholmen blockeras. I övrigt normal hänsyn. Sidoarmarna vid kan öppnas upp utan problem.

SÖKANDENS BEMÖTANDE

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Länsstyrelsen har tagit med kontakt med länsstyrelsen i Dalarnas län för att söka den dispens som krävs för åtgärder inom Taveroxbergets naturreservat.

Arbetsområden där flodpärlmusslor kan förekomma kommer att undersökas innan åtgärder vidtas och musslor som påträffas kommer att flyttas för att inte skadas av arbetet. Dispens kommer att sökas för det, se förslag till villkor 6 under fisk/naturmiljö i ansökan.

Gunnel Bergling och Rolf Möller

Det är inte aktuellt att göra några åtgärder i närheten av Gunnel Berglings och Rolf Möllers fastighet Kvarnberg 4:6 (Kronstugan). Åtgärder utfördes nedströms fastigheten under 2023 med stöd av 11 kap. 12 § miljöbalken utan någon risk för skada på båthuset.

Trafikverket

Trafikverket har framfört att det finns två broar på statlig väg i området som inte får påverkas och vill veta hur vattenflödena och vattennivåerna kommer att påverkas vid dessa broar.

De broar som avses är bro över Voxnan för väg 310 (Hamrabron) och bro för väg 719 vid Rullbosjön. Sträckan i anslutning till Hamrabron har restaurerats under 2023 med stöd av 11 kap. 12 § miljöbalken och ingår inte i ansökan. Länsstyrelsen har varit restriktiva med åtgärder i närheten av bron och bedömningen är att de åtgärder som gjorts längre upp- och nedströms inte har påverkat vattenflödena eller vattennivåerna vid bron.

Bron för väg 719 ligger vid Voxnans inlopp till Rullbosjön. Några åtgärder vid broläget är inte aktuella enligt ansökan och åtgärder längre uppströms bedöms inte påverka vattenflöden och nivåer vid bron. Vid restaureringen nedströms Rullbosjön kommer särskild vikt läggas på att inte påverka vattennivån i sjön. Genom det kommer inte heller bron uppströms sjön att påverkas.

Svenska kanotförbundet, Friluftsförbundet och Scouterna

Vissa synpunkter rör restaurering som utfördes under 2023 med stöd av 11 kap. 12 § miljöbalken och omfattas inte av tillståndsansökan. Länsstyrelsen har en dialog med Kanotförbundet m.fl. om den restaurering som utförts och möjliga förbättringar av de åtgärder som utförts. Länsstyrelsen anser att möjligheten till paddling i Voxnan är viktig och ambitionen är att det fortsatt ska kunna gå att paddla i Voxnan efter genomförda åtgärder. Det gäller särskilt paddling i lugnvatten som inte alls eller i liten omfattning kommer att påverkas av restaureringen. I de mer strömmande forsarna kommer hänsyn till möjligheten att fortsatt kunna paddla tas där så är möjligt. Det är dock inte möjligt att tillmötesgå alla önskemålen från friluftorganisationerna utan att det påverkar möjligheten att nå miljömålen för restaureringen (Natura 2000 och MKN). När det finns en konflikt mellan miljömålen och möjligheten till alla typer av paddling, anser länsstyrelsen att de förstnämnda målen väger tyngre. För att nå en lyckad restaurering med rimliga

insatser är det inte möjligt att detaljregla hur restaureringen ska utföras med de specifika krav som friluftorganisationerna yrkar på. Det är mycket som först kan avgöras på plats under själva restaureringen. Länsstyrelsen motsätter sig därför att friluftorganisationernas yrkade allmänna tilläggsvillkor A-D föreskrivs som villkor. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att önskemålen från friluftorganisationerna till stor del kommer att kunna uppfyllas. Det gäller då särskilt hanteringen av sprängsten och utplacering av död ved. De specifika kraven på en huvudfåra för paddling enligt föreslaget tilläggsvillkor 1 kommer dock vara svårare att uppfylla. Nedan lämnas kommentarer till friluftorganisationernas yrkade villkor.

Kommentar till villkorsförslag A

Länsstyrelsen kan inte uppfylla detta villkor då älvens förutsättningar är styrande, men länsstyrelsen försöker hålla en huvudfåra i vattendraget. Den kan dock komma att blockas upp.

Kommentar till villkorsförslag B

Länsstyrelsen kommer försöka gömma undan sprängsten i den mån det är möjligt.

Kommentar till villkorsförslag C

Länsstyrelsen kommer i huvudsak att placera träd/död ved enligt friluftorganisationernas önskemål. Det kan dock inte uteslutas att död ved även kan komma att läggas i ytterkurvor och snabbare partier om det bedöms ge en stor naturvårdsnytta. Länsstyrelsen kan sedan inte ansvara för vad som på sikt händer med träden efter restaureringen.

Kommentar till villkorsförslag D

Länsstyrelsen kommer att ta hänsyn till upptagsplatser, men kan inte utlova att inga hinder kommer att placeras i forsarnas lugnvatten/bakvatten.

Kommentar till villkorsförslag E

Länsstyrelsen kommer att informera arbetsledare och maskinförande om hur påverkan på paddling kan minskas och då använda oss av det utbildningsmaterialet som framtagits av frilufsorganisationerna. Länsstyrelsen kan därför godta det föreslagna tilläggsvillkoret E. Länsstyrelsen kan dock som framgår ovan inte utlova att alla rekommendationer i dokumentet kommer att kunna följas överallt.

Frilufsorganisationerna har även lämnat specifika synpunkter och förslag till tilläggsvillkor för de delsträckor som ska restaureras enligt den tekniska beskrivningen till ansökan. Länsstyrelsen lämnar kommentarer till dem nedan för varje delsträcka.

Kommentar till villkorsförslag F, Rullboströmmen till Kanalen

Länsstyrelsen kommer högst troligt blocka upp kanalen i restaureringen och låta mycket vatten gå in i den nu stängda sidogrenen.

Kommentar till villkorsförslag G, Ålkarströmmens

Länsstyrelsen öppnar upp den östra sidofåran runt den stora ön, och habitatförstärker forsen i form av blockutläggning och död ved, men lämnar de tre huggna stenkistorna orörda till förmån för kulturmiljön.

Kommentar till villkorsförslag H, Klövhallströmmen

Älvens förutsättningar styr restaureringen. Länsstyrelsen tar hänsyn till önskemålen så länge restaureringen ändå bedöms bli fullgod. Att lämna vallarna orörda är inget alternativ.

Kommentar till villkorsförslag I, område 4C namnlös fors

Älvens förutsättningar styr restaureringen. Länsstyrelsen tar hänsyn till önskemålen så länge restaureringen ändå bedöms bli fullgod. Att lämna vallarna orörda är inget alternativ. Död ved och block kommer användas i restaureringen och kan komma att skapa valsar.

Kommentar till villkorsförslag J, Hylströmmen

Länsstyrelsen försöker ta detta till oss och undviker att lägga död ved som kan hindra sidofårans ingång. Bedömer vi att sidogrenen är rensad kommer vi dock restaurera den konventionellt, men det kan kanske göras med vissa restriktioner då det är en viktig upptagsplats innan nedströmsliggande fall.

Kommentar till villkorsförslag K, område 5D Vinströmmen

Länsstyrelsen lämnar/skapar säker upptagsplats för kanoter uppströms Vinströmmen. I övrigt styr förutsättningarna för älven restaureringen. Död ved kommer att användas i restaureringen.

Kommentar till villkorsförslag L, område 6A Finnstuguströmmen

Länsstyrelsen kommer lämna/skapa säker upptagsplats för kanoter. I övrigt styr förutsättningarna för älven restaureringen.

Naturvårdsverket och Länsstyrelsen Gävleborg, enheten för skydd av natur

Rätten till jakt och fiske bedöms inte påverkas av ansökta åtgärder.

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen godtar villkor om att ge in kontrollprogram för verksamheten i enlighet med vad Länsstyrelsen i Norrbottens län föreslår.

INKOMNA YTTRANDE EFTER SÖKANDENS BEMÖTANDE

Länsstyrelsen i Norrbotten delar sökandens syn på behovet av frihetsgrader i samband med genomförandet av åtgärderna. Myndigheten delar också sökandens uppfattning vad avser prioriteringen mot att uppnå miljö kvalitetsnormerna i berörda vattenförekomster och behovet av att skapa förutsättningar för gynnsamt bevarandetillstånd inom berörda naturtyper. En påverkan på paddlingen i Voxnan kan sannolikt inte undvikas om miljömålen ska kunna uppnås. Länsstyrelsen i Norrbotten bedömer också, i enlighet med vad som framkommer i sökandens yttrande, att betydande hänsyn kommer att kunna tas till paddlingen och dess behov

i samband med det praktiska genomförandet av återställningen. Länsstyrelsen i Norrbotten anser därför inte att de av friluftorganisationerna yrkade tilläggsvillkoren A-D ska föreskrivas som villkor.

Trafikverket anser att verkets tidigare synpunkter är besvarade och har inget ytterligare att erinra.

Miljö- och byggnämnden i Härjedalens kommun har inget att erinra mot den ansökta vattenverksamheten.

Svenska Kanotförbundet, Friluftsrämjandet och Scouterna har i huvudsak framför följande. De vidhåller att åtgärderna gjorda under 2023 är att betrakta som en integrerad del av det nu ansökta projektet. De välkomnar fortsatt dialog men anser att den måste kompletteras med tydliga villkor enligt begärda tilläggsvillkor 6-9. Påståendet att lugnvatten lämnas opåverkade utgör inget argument för att påverkan i forsarna skulle vara av mindre betydelse.

Villkorsförslag A

Om en huvudströmfåra med tillräcklig bredd och rimlig kurvradie ger mycket stor frihet att uppnå restaureringens miljömål utifrån lokala förutsättningar. Sökanden har inte lämnat sakliga motiveringar för att konflikt skulle föreligga mellan kraven på bredd och kurvradie visavi kraven på miljömål. Vi anser därför att tilläggsvillkor 1 bör tas med vid ett beviljande av ansökan.

Villkorsförslag B

I och med att sökanden avser hålla sprängsten borta från älven borde tilläggsvillkor kunna tas med utan att medföra problem.

Villkorsförslag C

Sökandens avsikter att försöka skapa en säker miljö avseende tillförseln av död ved välkomnas. Så har inte varit fallet under de åtgärder som utfördes 2023. Eftersom olycklig placering av död ved kan utgöra direkta dödsfallor för kanotister eller

andra personer som hamnat i vattnet, är det av stor vikt att domstolen tar upp frågan om vedhantering i ett villkor.

Villkorsförslag D

Länsstyrelsens inställning välkomnas. Eftersom inga rimliga naturvårdskonflikter föreligger borde villkorsförslag D kunna tillämpas fullt ut.

Villkorsförslag E

Föreningarna välkomnar länsstyrelsens tillstyrkan av tilläggsvillkor E.

Villkorsförslag F, Rullboströmmen till Kanalen.

Avsikten att uppblocka själva Kanalen är helt ny information. Det finns inga invändningar mot att öppna upp den stängda sidogrenen, men däremot mot uppblockningar i själva Kanalen som med stor sannolik kommer att medföra att farliga valsar bildas. Yrkandet i denna del kvarstår, dock med tillägg om att inga åtgärder utförs i den trånga delen av Kanalen.

Villkorsförslag G, Ålkarsströmmen

Friluftsföreningarna uppfattar att deras villkorsförslag i denna del kan föreskrivas.

Villkorsförslag H, Klövhallströmmen

Klövhallströmmen är speciell med sina hällar och högre gradient än omgivande sträckor. Endast ledarm 15-2 är av betydelse för kanotister, och då som gångväg vid rekognoscering. Det är av stor vikt att vänstra stranden (där 15-2 nu ligger) blir någorlunda framkomlig för rekognoscering av forsen från land.

Villkorsförslag I, område 4C

Vi tolkar detta svar som en felskrivning då vi finner nyttan med att skapa valsar med död ved som obegriplig. Om kvarlämnande av ledarmarna inte är aktuellt så skapas stora ytor med stor frihet att skapa en säker passage enligt punkt 1 genom att utnyttja den jämnare gradienten längs innerkurvan.

Villkorsförslag J, område 5A Hylströmmen

Baserat på länsstyrelsens yttrande borde detta förslag utan problem kunna föreskrivas som villkor.

Villkorsförslag K, område 5D Vinströmmen

Med hänsyn den speciella karaktär som Vinströmmen och området kring denna har är länsstyrelsens svar otillräckligt och mer detaljerade planer bör skapas och samråd hållas innan tillstånd ges för åtgärder i denna fors. De södra sidogrenarna kan dock öppnas upp utan problem.

Villkorsförslag L, Område 6A Finnstuguströmmen

Baserat på länsstyrelsens yttrande borde föreslaget villkor kunna föreskrivas.

DOMSKÄL

Handläggning

Mark- och miljödomstolen har med stöd av 22 kap. 16 § andra stycket miljöbalken avgjort målet utan huvudförhandling. Domstolen bedömer vidare att målets omfattning och svårighetsgrad är sådan att det enligt 2 kap. 4 § andra stycket lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar är tillräckligt att rätten vid målets avgörande består av ordföranden och ett tekniskt råd.

Formella förutsättningar

Rådighet

För att få bedriva vattenverksamhet ska verksamhetsutövaren enligt 2 kap. 1 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Enligt 5 § samma kapitel har bl.a. staten och kommuner rådighet enligt 1 § för att bedriva sådan vattenverksamhet som är önskvärd från allmän miljö- eller hälsosynpunkt eller som främjar fisket.

Den aktuella ansökan gäller restaureringsåtgärder i en avlyst flottningsled. Av ansökan framgår att åtgärderna syftar till att återställa vattendragets naturliga vattenmiljö vilket förväntas ge bättre livsmiljöer såsom ståndplatser, uppväxt- och

lekområden för fisk och andra vattenlevande organismer. Mark- och miljödomstolen bedömer att de planerade åtgärderna är önskvärda från allmän miljösynpunkt och främjar fisket. Sökanden bedöms därför ha erforderlig rådighet för den ansökta vattenverksamheten.

Miljökonsekvensbeskrivning

Sökanden har förutsatt att åtgärderna kan komma att medföra en betydande miljöpåverkan och att åtgärderna därmed omfattas av kravet på en specifik miljöbedömning i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen omfattar de miljöeffekter som är av betydelse för miljöbedömningen samt åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter. Domstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som anges i 6 kap. 37 § miljöbalken och ska godtas. Miljöbedömningen kan därmed slutföras (jfr 6 kap. 42 miljöbalken).

Tillstånd

Tillstånd till vattenverksamhet

Enligt huvudregeln i 11 kap. 9 § miljöbalken krävs tillstånd för vattenverksamhet. Vid tillståndsprövningen ska såväl de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken som bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. samma balk beaktas. I 11 kap. 6 § miljöbalken anges dessutom att en vattenverksamhet får bedrivas endast om dess fördelar från allmän och enskild synpunkt överväger kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av den. Den bestämmelsen innebär att det utöver vad som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. ska göras en prövning av en vattenverksamhets samhällsekonomiska lämplighet.

Mark- och miljödomstolen bedömer att sökanden har lämnat uppgifter och underlag som gör det möjligt att bedöma att verksamheten är förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken, och att hinder inte heller föreligger mot

verksamheten på grund av hushållningsbestämmelserna i 3–4 kap. samma balk. De planerade åtgärderna förväntas bidra till att aktuella miljö kvalitetsnormer kan uppnås. Det har inte heller i övrigt framkommit några hinder mot tillåtligheten av ansökta restaureringsåtgärder.

Domstolen finner sammantaget att den ansökta verksamheten, med de villkor som föreskrivs, är tillätlig och att tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken kan meddelas.

Tillstånd inom Natura 2000-område

Eftersom den planerade verksamheten berör Natura 2000-områden i Voxnan måste den ansökta verksamheten i enlighet med 11 kap. 9 § tredje stycket miljöbalken även bedömas utifrån bestämmelsen i 7 kap. 28 a § samma balk. Enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs det tillstånd för att bedriva en verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett Natura 2000-område. Domstolen konstaterar att verksamheten kommer att bedrivas inom Natura 2000-områden. Länsstyrelsen bedömer att åtgärderna hänger samman med nödvändiga åtgärder för förvaltning av området och för att nå målen för Natura 2000-området. Domstolen delar den uppfattningen. Därmed krävs det inget tillstånd enligt 7 kap. 28 a § första stycket miljöbalken för verksamheten utifrån områdets klassning.

Dispensfrågor

Mark- och miljödomstolen konstaterar att dispens krävs för att genomföra vissa av de planerade åtgärderna inom Taveroxbergets naturreservat. Sökanden har tagit kontakt med Länsstyrelsen i Dalarnas län för att söka den dispens som krävs för åtgärder inom det aktuella naturreservatet.

Beträffande flodpärlmussla har sökanden angett att det kan bli aktuellt att flytta flodpärlmusslor om sådana hittas och att dispens enligt förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen kommer att sökas. Med hänsyn till sökandens åtagande om att söka dispens bedömer domstolen att det är säkerställt att vattenverksamheten inte kan komma till stånd om flodpärlmusslor som påträffas inte flyttas innan åtgärder vidtas.

Villkor

Allmänt villkor

Enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken är det verksamhetsutövarens skyldighet att vidta de försiktighetsmått som krävs för att ingen olägenhet ska uppstå för människors hälsa och miljön, dock med den förutsättning att det inte kan anses orimligt att uppfylla dessa krav. Mark- och miljödomstolen bedömer att det för den aktuella vattenverksamheten bör ställas ett allmänt villkor som formuleras i enlighet med praxis (villkor 1 i domslutet). Genom villkoret blir sökanden bunden av den tekniska beskrivningen och de åtaganden om skyddsåtgärder m.m. som lämnats i ansökan och under målets handläggning.

Sökandens villkorsförslag

Sökanden har föreslagit att tillståndet ska förenas med tolv villkor. Mark- och miljödomstolen bedömer att, bortsett från språkliga justeringar, sökandes villkorsförslag 2 avseende grumling, miljöskadliga föroreningar och saneringsutrustning och villkorsförslag 4 avseende desinficerade/torra maskiner och arbeten i riktning nedströms är lämpliga och bör föreskrivas. Detsamma gäller sökandens villkorsförslag 5 avseende uppställning av arbetsmaskiner på land efter avslutad arbetsdag och villkorsförslag 7 avseende hänsyn till särskilt värdefulla kulturlämningar. I domslutet regleras dessa villkor i 3, 5, 6 och 8.

Åtgärder under lekperiod

Vidare bedömer mark- och miljödomstolen att flera av de villkorsförslag som sökanden lämnat behöver preciseras och omformuleras. Sökanden har angett att i områden med god förnygring av öring ska åtgärder slutföras innan öringens lekperiod börjar. Domstolen anser att det är lämpligt att villkoret bör formuleras på så sätt att åtgärder som medför grumling inte får vidtas under öringens lekperiod (villkor 2).

Miljövänliga drivmedel

Sökanden har angett att avsikten är att ”i görligaste mån” att använda vegetabiliska/miljövänliga oljor. Domstolen anser dock att det är lämpligt att ställa

villkor om att miljövänliga drivmedel och oljor ska användas vid arbete i eller i omedelbar närhet till vattenområdet (villkor 4).

Friluftsintrasset

Mark- och miljödomstolen konstaterar att utpekandet av naturvårdsområdet gjordes på flera grunder. Vid bildandet av Voxnans naturvårdsområde angavs att ändamålet dels är att bevara Voxnan som en representativ medelstor skogsälv av stort hydrologiskt, geologiskt och biologiskt värde, dels att bevara Voxnans naturmiljö för sportfiske och annat friluftsliv. Domstolen kan inte se någon anledning till att – såsom sökanden anför – särskilja mellan paddling i så kallade lugnvatten jämfört med paddling i snabbflytande eller forsande vatten. Vidare bedömer domstolen att det finns goda förutsättningar att förena naturvårdsintrasset i restaurering med friluftsintrasset i form av paddling.

Sökanden har föreslagit att hänsyn ska tas till paddling där det är förenligt med syftet med restaureringen och inte medför ett omfattande extra arbete. Svenska Kanotförbundet, Friluftsförbundet och Scouterna har lämnat detaljerade villkorsförslag gällande själva utformningen av restaureringen. När det gäller villkorsförslag om hur död ved, träd och stenar ska placeras ut (villkorsförslag C och D) konstaterar domstolen att träd och substrat i vattendrag rör sig och ändrar läge med tiden. Mark- och miljödomstolen bedömer därför att det inte är lämpligt att föreskriva de förslagna villkoren C och D.

Friluftorganisationerna har vidare ansett att det bör ställas krav på minsta kurvradie och bredd vid tillförsel av block i strömmen (villkorsförslag A) samt områdesvisa villkorsförslag där organisationerna särskilt pekat på behovet av samråd, planering och hänsyn för att bibehålla farleder vid paddling (villkorsförslag G, H, I, J, K och L). Mark- och miljödomstolen bedömer att det inte är möjligt att ställa de av friluftorganisationerna ovan föreslagna villkoren utan att syftet med restaureringsåtgärderna riskerar att äventyras. Restaureringen av vattendraget syftar till att återställa de naturliga processerna. Friluftorganisationernas villkorsförslag kan dock medföra krav på åtgärder som aktivt skapar icke naturliga strukturer, vilket

inte är att anse som återställning. Restaureringen är dessutom nödvändig för att uppfylla beslutade miljö kvalitetsnormer och för uppfyllande av Natura 2000. Domstolen noterar dock att sökanden avser att föra en dialog med företrädare för Sveriges Kanotförbund för att diskutera hur hänsyn kan tas till kanotintresset. Sökandens åtagande i denna del faller in under det allmänna villkoret (villkor 1).

Sökanden har även redovisat en stor andel frivilliga åtaganden som faller under det allmänna villkoret (bl.a. ordna kartbilder och inte blockera vissa upptagsplatser), samt ett villkor som explicit handlar om att tillmötesgå kanotintresset där det är förenligt med restaureringens syfte. Ett sådant villkor bör enligt domstolens mening formuleras på så sätt att vid restaureringsåtgärder ska hänsyn tas till framkomlighet och säkerhet för friluftsliv såsom kanotpaddling, om det inte är oförenligt med restaureringens syfte (villkor 9). Domstolen bedömer sammantaget att de frivilliga åtaganden som sökanden presenterat och vidare accepterat i målet, i kombination med villkor 9, är tillräckliga för att tillmötesgå friluftshintresset paddling.

Svenska Kanotförbundet, Friluftsförbundet och Scouterna har yrkat att mark- och miljödomstolen ska besluta om villkor för de arbeten som sökanden redan utfört utan tillstånd under 2023. Eftersom dessa åtgärder inte omfattas av den nu aktuella ansökan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § miljöbalken, faller frågan om villkor hänförliga till dessa arbeten utanför domstolens prövningsram i detta mål.

Kontrollprogram

Länsstyrelsen i Norrbotten har föreslagit ett villkor om att sökanden ska ge in ett förslag på kontrollprogram till tillsynsmyndigheten senast fyra veckor innan de tillståndsgivna arbetena påbörjas. Sökanden har godtagit att ett sådant villkor föreskrivs. Domstolen anser att villkoret är lämpligt med den ändringen att programmet ska ges in senast tre veckor innan tillståndsgivna åtgärder påbörjas baserat på rådande omständigheter med begränsad arbetssäsong (villkor 10).

Enskilda intressen och körskador

Sökanden har även föreslagit tre villkor som gäller enskilda intressen. Det föreslås villkor om att sökanden ska komma överens med berörda markägare om transportvägar, uppställningsplatser för maskiner och annan utrustning, samt var träd som inte används i restaureringssyfte ska placeras (villkorsförslag 10 och 11). Det föreslås också villkor om att körskador om möjligt ska undvikas och om de ändå uppstår ska de åtgärdas (villkorsförslag 12).

När det gäller villkorsförslag som går ut på att sökanden ska komma överens med berörda markägare i olika frågor kan domstolen konstatera att dessa villkor inte är knutna till själva tillåtligheten av vattenverksamheten. Villkorsförslagen får snarare ses som en viljeyttring från sökanden om att försöka nå berörda markägares samtycke. Eftersom det inte är möjligt att kräva att överenskommelse träffas är sökandens villkorsförslag 10 och 11 inte lämpliga.

När det sedan gäller villkorsförslaget gällande körskador anser domstolen att sökandens åtagande täcks av det allmänna villkoret (villkor 1 i domslutet) och domstolen bedömer att det därför inte finns ett behov av ett särskilt villkor om att undvika och åtgärda körskador.

Verkställighetsförordnande

Sökanden har yrkat att ett verkställighetstillstånd ska meddelas. Inga myndigheter har motsatt sig att tillstånd till sökt vattenverksamhet ges. När det gäller enskilda intressen är det framförallt friluftshintresset som lämnat synpunkter när det gäller vilka villkor som bör gälla för den ansökta verksamheten. Några invändningar mot att ett verkställighetsförordnande meddelas har inte framställts. Ett verkställighetsförordnande innebär att en lagakraftvunnen dom inte behöver avvaktas och är ur processuell synvinkel att se som ett undantag. Det får därför läggas på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följden av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Det måste också krävas att verksamhetsutövarens intresse med viss

marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan tillståndet får tas i anspråk. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras (se NJA 2012 s. 623).

De skäl som sökande anfört till stöd för sitt yrkande om omedelbar verkställighet är enligt mark- och miljödomstolen tillräckliga för att sådan verkställighet ska kunna tillåtas. Med hänsyn till att verksamhetens art och omfattning är risken för skador på miljön liten. Mot denna bakgrund finner domstolen att yrkandet om verkställighetsförordnande kan bifallas.

Arbetstid och tid för anmälan oförutsedd skada

Sökanden har föreslagit att arbetstiden ska bestämmas till sju år från det att tillståndet har fått laga kraft. Ingen invändning har gjorts mot arbetstidens längd. Mark- och miljödomstolen bedömer att den föreslagna tiden är lämplig och bör räknas från det att tillståndet har tagits i anspråk genom verkställighetsförordnandet.

Om den vattenverksamhet som omfattas av tillståndet medför skador som mark- och miljödomstolen inte har förutsett får den skadelidande framställa anspråk på ersättning. Sökanden har föreslagit att tidsfristen för att framställa ett sådant anspråk ska bestämmas till fem år räknat från utgången av arbetstiden. Domstolen bedömer att den föreslagna tiden är lämplig.

Rättegångskostnader

Länsstyrelsen i Dalarnas län har begärt ersättning med 4 800 kronor motsvarande sex timmars arbete. Sökanden har medgett yrkandet. Beloppet är skäligt. På beloppet utgår ränta enligt lag.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen beslutade den 5 september 2023 att länsstyrelsen skulle betala en prövningsavgift om 15 000 kr enligt förordningen (1998:940) om avgifter

för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Domstolen anser inte att finns skäl att ändra det tidigare beslutet och bestämmer därför avgiften slutligt till samma belopp.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-01).

Överklagande senast den 16 juli 2024.

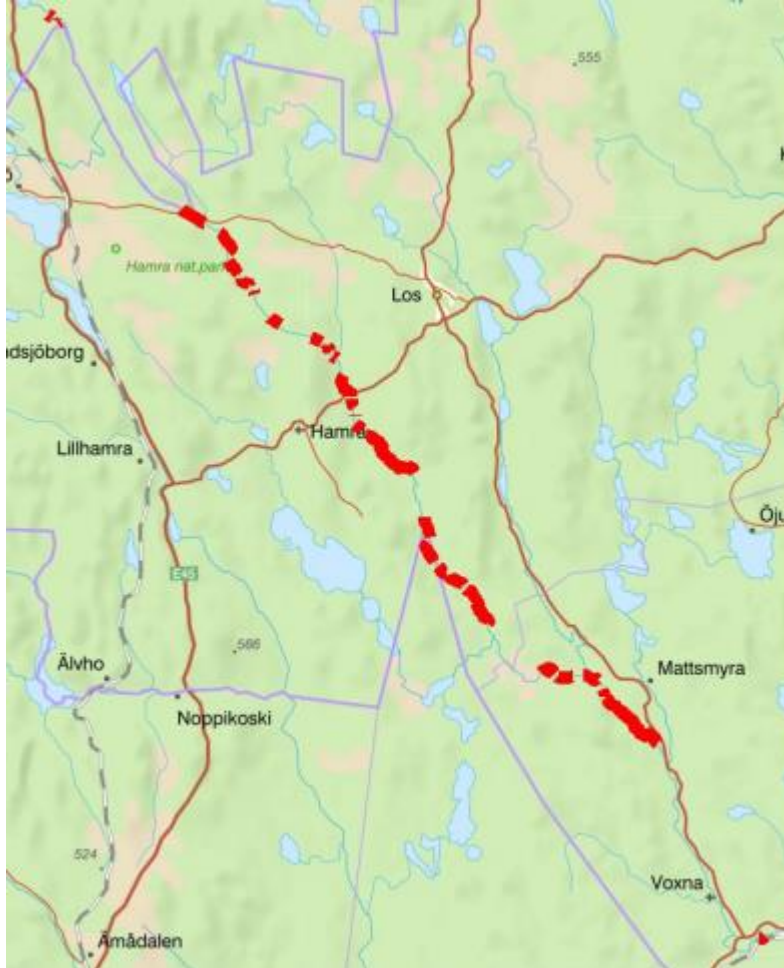
Anna-Sara Söderström

Lovisa Lind Eirell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anna-Sara Söderström, ordförande, och tekniska rådet Lovisa Lind Eirell.

Arbetsområde för restaureringsåtgärder i Voxnan

Figur 1. Översikt över åtgärdssträckorna i Voxnan (rödmarkerade).

Ovan visas en översikt över alla åtgärdssträckorna (Figur 1). Nedan visas vardera åtgärdssträcka med dess start- och slutkoordinater i SWEREF99 TM.

Åtgärdssträcka 1A

Figur 2. Karta visande åtgärdssträcka 1A – Voxnan mellan Voxtjärnen och Klucksjön.

Startkoordinat: N 6863898, E 482397

Slutkoordinat: N 6863290, E 483251

Åtgärdssträcka 2B

Figur 3. Karta visande åtgärdssträcka 2B – Voxnan mellan Rullbosjön och nedre delen av Rullbokanalen.

Startkoordinat: N 6849039, E 493978

Slutkoordinat: N 6847701, E 494604

Åtgärdssträcka 3B

Figur 4. Karta som visar åtgärdssträcka 3B – Ålkarströmmen, Voxnan, avstängd sidofåra är markerad med lila linje.

Startkoordinat: N 6841409, E 501327

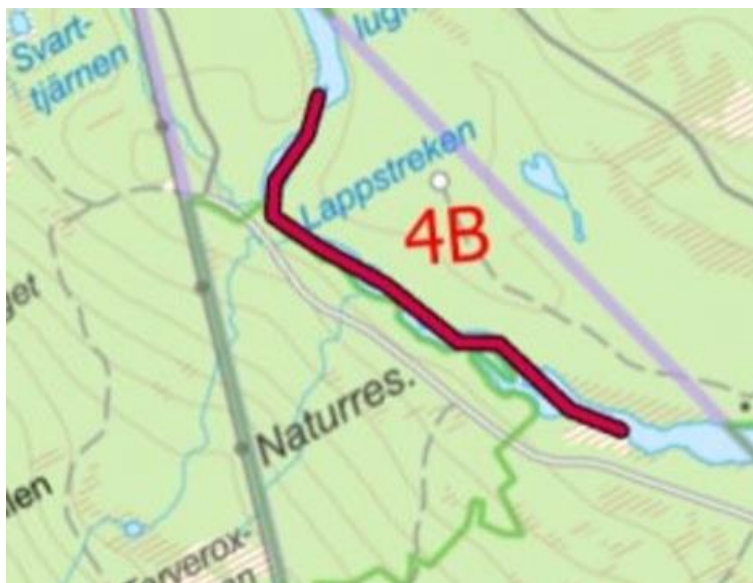
Slutkoordinat: N 6840908, E 501583

Åtgärdssträcka 4A

Figur 5. Karta som visar åtgärdssträcka 4A – Voxnan mellan Malungen och Strandströmslugnet.

Startkoordinat: N 6831568, E 507307

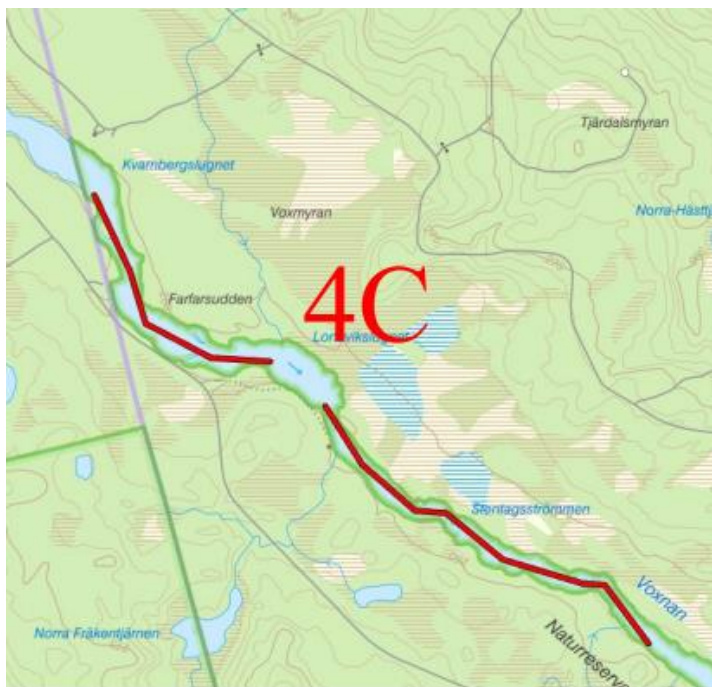
Slutkoordinat: N 6828342, E 508340

Åtgärdssträcka 4B

Figur 6. Karta som visar åtgärdssträcka 4B – Voxnan mellan Strandströmslugnet och Kvarnbergslugnet

Startkoordinat: N 6827976, E 508298

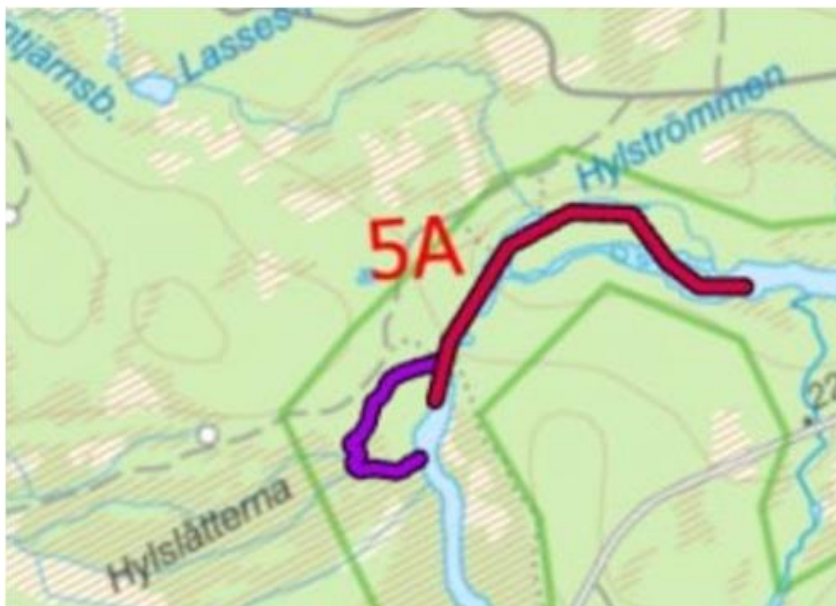
Slutkoordinat: N 6826608, E 508664

Åtgärdssträcka 4C

Figur 7. Karta som visar åtgärdssträcka 4C – Voxnan mellan Kvarnbergslugnet och förbi Stentagsströmmen.

Startkoordinat: N 6826400, E 508946

Slutkoordinat: N 6824957, E 510752

Åtgärdssträcka 5A

Figur 8. Karta som visar åtgärdssträcka 5A – Voxnan och området kring Hylströmmen.

Startkoordinat: N 6819053, E 515798

Slutkoordinat: N 6819040, E 516721

Åtgärdssträcka 5B

Figur 9. Karta som visar åtgärdssträcka 5B – Voxnan i anslutning till Norra Blommaberg.

Startkoordinat: N 6818904, E 516965

Slutkoordinat: N 6818882, E 518017

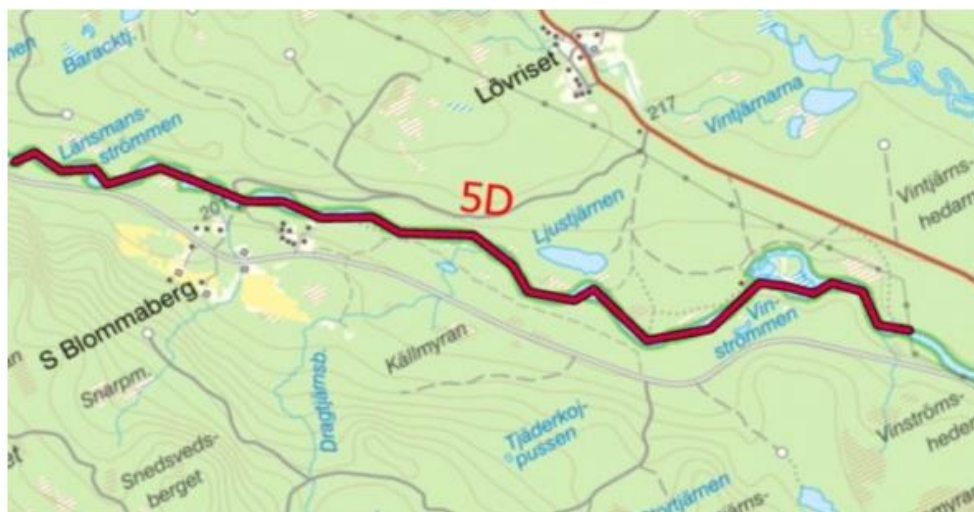
Åtgärdssträcka 5C

Figur 10. Karta som visar åtgärdssträcka 5C – Voxnan mellan Kilströmmen och Länsmanslugnet.

Startkoordinat: N 6818976, E 518552
 Slutkoordinat: N 6817499, E 520173

Åtgärdssträcka 5D

Figur 11. Karta som visar åtgärdssträcka 5D – Voxnan mellan Länsmanslugnet och Vinströmsheden.

Startkoordinat: N 6817319, E 520266
 Slutkoordinat: N 6814231, E 523774

Åtgärdssträcka 6

Figur 12. Karta som visar åtgärdssträcka 6A – Voxnan i området vid Finnstuguströmmen.

Startkoordinat: N 6800826, E 530147

Slutkoordinat: N 6801280, E 531072

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.